

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการติดตามเชื่อมทางโทรศัพท์ต่อความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือดของหญิงที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์
ผู้เขียน	นางสาวพิศมัย มากักดี
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสตรี)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. กรรณิการ์ กั้นชะรักษา ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ลาวัลย์ สมบูรณ์ กรรมการ
	บทคัดย่อ

เบาหวานในขณะตั้งครรภ์อาจก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ทั้งในหญิงตั้งครรภ์ ทารกในครรภ์ และทารกแรกเกิด ความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเองที่ถูกต้อง และการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด สามารถลดภาวะแทรกซ้อนในหญิงที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ได้

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการติดตามเชื่อมทางโทรศัพท์ต่อความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง และระดับน้ำตาลในเลือดของหญิงที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ หญิงที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ชนิดคลาส เอ วัน จำนวน 30 ราย ซึ่งมาฝากครรภ์ ที่ห้องฝากครรภ์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม 2549 เลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 ราย และกลุ่มควบคุม 15 ราย กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจำนวน 3 ครั้ง และได้รับการติดตามเชื่อมทางโทรศัพท์ทุกวันเว้นวันตลอดการวิจัย 9 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถาม 4 ส่วนคือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง และแบบบันทึกระดับน้ำตาลในเลือด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบค่าที่

ชนิด 2 กลุ่มไม่อิสระต่อกัน สถิติทดสอบค่าที่ ชนิด 2 กลุ่มอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อมีการวัดซ้ำ

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เรื่องเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
2. กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
3. กลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เรื่องเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
5. กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
6. กลุ่มทดลองมีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการติดตามเยี่ยมทางโทรศัพท์ สามารถส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานขณะตั้งครรภ์ มีความรู้เรื่องเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ถูกต้อง ผลจากการวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะมีประโยชน์ต่อการพยาบาล ทั้งด้านการปฏิบัติการศึกษา และการวิจัยต่อไป

Thesis Title Effects of Using the Participatory Learning Program and Telephone Visit on Knowledge, Self-care Behaviors, and Blood Sugar Level Among Gestational Diabetic Women

Author Miss Pissamai Mapakdee

Degree Master of Nursing Science (Nursing Care of Women)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Kannika Kantaruksa Chairperson

Associate Professor Lawan Somboon Member

ABSTRACT

Gestational diabetes may cause complications in pregnant women, fetus, and newborn. Knowledge, self-care behaviors and blood sugar level control can decrease complications among gestational diabetic women.

The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effects of the participatory learning program and telephone visit on knowledge, self-care behaviors, and blood sugar level among gestational diabetic women. The subjects were 30 class A1 gestational diabetic women who visited the antenatal care unit at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during June to October 2006. They were selected by purposive sampling into the control group and experimental group with fifteen in each group. The experimental group received the participatory learning program three times and telephone visit every other day for nine weeks. The instrument used for data collection was a questionnaire consisting of four parts: demographic data, knowledge of gestational diabetes, self-care behaviors form, and blood sugar level. Data were analyzed by

descriptive statistics, dependent t-test, independent t-test, and two-way repeated measures ANOVA.

The results of the study were as follows:

1. The experimental group had significantly higher scores on knowledge of gestational diabetes than the control group ($p < .001$);
2. The experimental group had significantly higher scores on self-care behaviors than the control group ($p < .001$);
3. The experimental group had nonsignificant lower blood sugar level than the control group;
4. The experimental group had significantly higher scores on knowledge of gestational diabetes than before starting the program ($p < .001$);
5. The experimental group had significantly higher scores on self-care behaviors than before starting the program ($p < .001$);
6. The experimental group had nonsignificant lower blood sugar level than before starting the program;

This participatory learning program and telephone visit could enhance knowledge of gestational diabetes, and self-care behaviors among gestational diabetic women. The findings of this study will be valuable for nursing practice, education, and research.